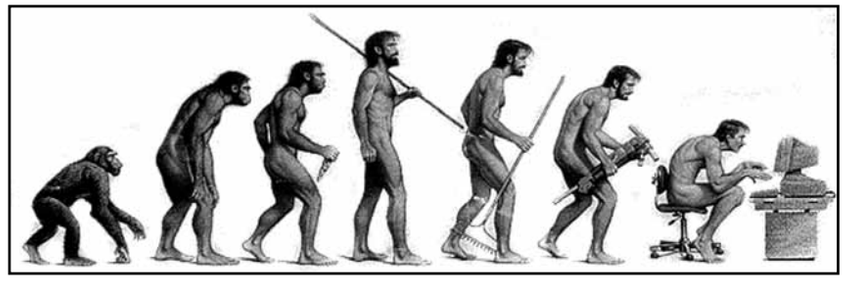
შრომამ შექმნა ადამიანი ?!

ალბათ, არა ერთხელ გსმენიათ: ქართველები იტალიელების მსგავსად, ნიჭიერი, მაგრამ ზარმაცი ხალხი ვართო. არ ვიცი, იტალიელები რას ფიქრობენ, მაგრამ ჩვენ რატომ ვართ დარწმუნებული, რომ ნიჭიერება სიზარმაცეს უნდა ამართლებდეს, გაუგებარია... მავანთა განმარტებით, ქართველები, ხელსაყრელმა ბუნებრივმა პირობებმა გაგვაზარმაცა – კლიმატი იდეალურია, წამოწექი ჩრდილში, ხელს გაიწვდი – ხე ზე ნაყოფს მოწყვეტ, მოგწყურდება და მიწიდან საოცარი მინერალური წყაროები მოჩუხჩუხებს. მე შენ გეტყვი და ებრაელების მსგავსად, უდაბნოს დამუშავება მოგიწევს, რომ ქვეყანა წალკოტად აქციო! თუმცაღა, მედიცინის ენაზე რომ ვთქვათ, ჩვენი სიზარმაცე, არა თანდაყოლილი, არამედ შეძენილი სენია და შრომისმოყვარეობა კაი-გვარიშვილობის დამადასტურებელი თვისება. ჯერ კიდევ, XVII საუკუნეში იტალიელი მისიონერი, არქანჯელო ლამბერტი, წიგნში "სამეგრელოს აღწერა" წერდა: "სამეგრელოში, რაც უნდა დიდი გვარის კაცი იყოს, მთავრიდან დაწყებული, ყველა, დიდი სიამოვნებით მუშაობს თავის ყანებში და მოჰყავს საზრდო." დღეს კი, წარმოგიდგენიათ, იერარქიულად მაღლა მდგომი ადამიანი, თუნდაც, თავის მიწაზე მუშაობდეს? ერთადერთ გამონაკლისს თუ დაუშვებენ, ისიც – ტელეეკრანის წინ! ასე ვთქვათ, საკუთარი პერსონის დემოკრატიულობის "გასაპიარებლად."

მაინც, როდის შემოგვეპარა პირველად სიზარმაცის ჭია? ალბათ „უძრაობის“ პერიოდში, რადგან, სწორედ მაშინ იყო შესაფერისი პირობები“... მაგრამ შევეშვათ იმ პერიოდს, ამაზე საკმარისად ითქვა. ერთი ასეთი შემთხვევა მახსენდება უფრო გვიანი პერიოდიდან. 90-იან წლებში, როდესაც მხოლოდ კანტიკუნტად თუ ჩანდნენ ჩვენში, უცხოელები, ერთ ქართულ ოჯახში ქირით შესული გადამთიელი მისტერი, თურმე, დილაადრიანად ამუშავებდა აივანზე გენერატორს, რის გამოც გამუდმებით იღებდა აქტიურ საყვედურებს სართულით დაბლა მცხოვრები ქალბატონისაგან. მისი განმარტებით, ხმაურზე ბავშვს ელვიძებოდა და წუხდებოდა. ერთ დღესაც, ოფისიდან დაბრუნებული ბატონი სათამაშოთი ეახლა ქართველ ქალბატონს. რაოდენი იყო თურმე მისი გაოცება (უფრო კი, გაოგნება!), როდესაც „ბეიბის“ ნაცვლად ხელში შერჩა... საკმაოდ მოწიფული, საშუალო ასაკის მუტრუკი! საგულისხმო კომენტარმაც არ დააყოვნა: „ამხელა კაცებს რომ ბავშვებს ეძახით, იმიტომაა თქვენი საქმე „აწყობილი”. იქნებ, ქართველთა შვილები მართლაც საკმაოდ დიდხანს ვრჩებით ბავშვებად? ასეა თუ ისე, ჩვენ, ყოფილ პიონერებს, აშკარად გვებრალებოდნენ გადამთიელი თანატოლები, რომლებიც ჩვენგან განსხვავებით, არ თაკილობდნენ, თუნდაც, კაფე-ბარებში, მიმტანებად ან ჭურჭლის მრეცხავებად მუშაობას. დღეს კი, თუ დასახელებულ ადგილებზე, დაუშვეს ვაკანსია, სოლიდურობისათვის (!) აუცილებლად ორ პირობას წამოგიყენებენ, – ინგლისური და კომპიუტერი! რა შუაშია და „ფარი და მახვილის!” ასოციაცია მიჩნდება – შრომისადმი ერთგვარი, უტრირებული დამოკიდებულება რატომ გვიყალიბდება?! დღემდე გულწრფელად გვიკვირს, მილიონერები თავიანთ შვილებს სრულწლოვანების მიღწევასთან ერთად, დამოუკიდებლად ცხოვრებისა და საკუთარი შრომით თავის რჩენისათვის როგორ იმეტებენ ასე იოლად? ცნობილია, რომ მილიონერი როკფელერი საკუთრ შვილებს ფუფუნებაში არ აცხოვრებდა: პატარები, უქმად რომ არ მსხდარიყვნენ, თითოეული მოკლული ბუზისათვის მცირე გასამრჯელოს უხდიდა. ნამეტანიაო, მეტყვით, მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ ამერიკა სწორედ შრომისადმი ამგვარი დამოკიდებულების წყალობით არის ყველაზე, ყველაზე... წარმატებული ქვეყანა! რაც შეეხება დასაქმებას, ამბობენ, იქ სამუშაოს იოლად შოულობს ცალფეხა, ბრმა, დანაშაულებრივი წარსულის მქონე ზანგი და ჰომოსექსუალისტიო.

იაპონიაში კი, ისევე, როგორც ყველაფრისადმი, თავისი უცნაური და განსხვავებული დამოკიდებულება აქვთ შრომისა და დასაქმების მიმართაც. იქ, გარკვეულ ადამიანებს ხელფასს უხდიან იმაში, რომ ტოკიოს ქუჩებში იაროს და გამვლელებს ქათინაურები უთხრან.

განსხვავებული ვითარებაა ჩვენში: საყოველთაო უმუშევრობის პირობებში, ერთი ცნობილი სლოგანისა არ იყოს, სრულიად ჯანსაღ ადამიანს ხუთი კი არა, დღეში ხუთასი ნაბიჯიც არ ჰყოფნის, რომ დროებითი სამუშაო იშოვოს. რა თქმა უნდა, აჯობებდა, ამ პროგრამისათვის გამოყოფილი თანხა საწარმოთა ამუშავებას მოხმარებოდა! გახსოვთ, კახელმა ვაზი რომ აჩეხა, მაგრამ იმიტომ კი არ აჩეხა, რომ შრომა ეზარება, არამედ, იმიტომ, რომ ჩვენში უბრალოდ, შრომა გაუფასურდა!

სწორედ რომ, ბედის ირონიაა: როდესაც ქართველები, ბოლოსდაბოლოს, დავრწმუნდით, რომ არანაირი შრომა სათაკილო არ ყოფილა, სწორედ ახლა არ გვაქვს საკმარისი სამუშაო ადგილები!..

წარსულიდან კარგად გვახსოვს ცნობილი მოსაზრება, – შრომამ მაიმუნი როგორ აქცია ადამიანად! მას შემდეგ, რამდენი არ ვეცადეთ, რომ, თუნდაც, მაკაკას ჩვენს სასიკეთოდ ეშრომა (მაგალითად, ბანანები შეეგროვებინა), ის ოხერი მაინც ვერ ჩამოვიყვანეთ ხიდან! ჰოდა, ვშიშობ, უმუშევრებმა და უქონლებმა, მისი ბიოლოგიური ხვედრი არ გავიზიაროთ...

მზია გოგნიაშვილი